

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека імені М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

ВИЩА ОСВІТА ТА НАУКА : ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Випуск 1 : Реформування вищої освіти в Україні та за
кордоном

Київ 2025

Вища освіта та наука : інформаційний бюлетень / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. В. Матюха ; за заг. ред. І. Тіщенко. – Київ : [б. в.], 2025. – Вип. 1 : Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном. – 50 с.

Представлено список наукових публікацій освітнього спрямування з фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича. Викладені теоретико-методологічні і технологічні основи теорії та практики наукової діяльності у вищому навчальному закладі, розглянуті сутність науки, її структура в сфері суспільства на сучасному етапі його розвитку; висвітлені технології наукової діяльності на прикладі педагогіки, педагогічної синергетики, психології, екології, інженерної механіки та економіки з позиції філософсько-практичних аспектів. Наведені методи аналізу сучасних знань та методика проектування науково-педагогічної діяльності; форми її організації та розвитку у вищій школі України, що ступила на шлях до глобалізації освітньої діяльності зі збереження національних традицій. Список має систематизувати і поширювати сучасні наукові знання для покращення якості освіти здобувачів, аспірантів, фахівців європейського і світового рівня, також для інтелектуального та особистісного розвитку. Містить нормативні документи в галузі освіти та науки, наукові статті викладачів закладів вищої освіти України та інших країн, матеріали з монографій, конференцій та інші документи. Для студентів, аспірантів, магістрантів, викладачів, науковців, менеджерів освітньої системи вищої професійної школи тощо.

ЗМІСТ

Нормативні документи в галузі освіти та науки	4
Історія вищої освіти та науки	5
Реформування вищої освіти в Україні	7
Якість освіти.....	30
Заклади ВНЗ Інноваційна діяльність закладів ВНЗ України.....	30
Освіта за кордоном. Закордонний досвід з питань вищої освіти	33
Бібліотечна освіта.....	36
Вища військова освіта.....	37
Вища медична освіта	38
Вища мистецька освіта	43
Економічна освіта	44
Педагогічна освіта.....	45
Фахова вища філологічна освіта.....	48
Юридична освіта	50

Нормативні документи в галузі освіти та науки

1. **Визначено** переможців конкурсу проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють (начаються) у закладах вищої освіти та наукових установах // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 10 січ. (№ 6). – С. 6.

2. **Деякі** питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2025 році : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2014 р. № 1519 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 1 січ. (№ 1). – С. 15–18.

3. **Деякі** питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2025 році : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2014 р. № 1519 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 1 січ. (№ 1). – С. 15–18.

4. **Деякі** питання розподілу освітньої субвенції на 2025 р. : постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2024 р. № 1394 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2024**. – 11 груд. (№ 250). – С. 9.

Фінансування освіти.

5. **Деякі** питання упорядкування умов оплати праці працівників Українського центру оцінювання якості освіти та регіональних центрів оцінювання якості освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1533 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 1 січ. (№ 1). – С. 19.

6. **Заслухали** інформацію про результати акредитації освітніх програм за спеціальностями, за якими запроваджений єдиний державний кваліфікаційний іспит // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 10 січ. (№ 6). – С. 7.

7. **Комітети** Верховної Ради України звітують про роботу за 2024 рік: Комітет з питань освіти, науки та інновацій // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 8 січ. (№ 4). – С. 2–4.

8. **Комітети** Верховної Ради України звітують про роботу за 2024 рік: Комітет з питань освіти, науки та інновацій // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 10 січ. (№ 6). – С. 3.

9. **Комплексна** трансформація вітчизняної вищої освіти триває // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 24 січ. (№ 19). – С. 1.

10. **Оприлюднено** список номінантів на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 28 січ. (№ 18). – С. 5.

11. **Про внесення** змін до Положення про сертифікацію педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2025 р. № 31 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 17 січ. (№ 14). – С. 3.

12. **Про внесення** змін до Порядку державного визнання документів про вищу духовну освіту, наукові ступені та вчені звання, виданих закладами вищої духовної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 44 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2025**. – 21 січ. (№ 16). – С. 5.

13. **Про затвердження** складу Ідентифікаційного комітету з питань науки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2024 р. № 1260-р // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2024**. – 20 груд. (№ 257). – С. 13.

14. **Про підписання** Угоди між Кабінетом Міністрів України Турецької Республіки про співробітництво в галузі освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2024 р. № 1218-р // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2024**. – 20 груд. (№ 257). – С. 12.

15. **Про реалізацію** експериментального проекту щодо запровадження сучасних підходів в медичній освіті : постанова Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2024 р. № 1370 // *Урядовий кур'єр* : газета Кабінету Міністрів України. – Київ, **2024**. – 5 груд. (№ 246). – С. 10.

Історія вищої освіти та науки

16. **Власенко В.** Освіта та наукова діяльність у середовищі української політичної еміграції в Румунії (1920–1940) / В. Власенко, Н. Лобко // *Емінак*. – Миколаїв, **2024**. – № 3 (47), лип. – верес. – С. 240–252.

17. **Капралюк О. В.** Пропагування та впровадження передового досвіду аграрної науки у виробництво на початку 50-х років ХХ ст. / О. В. Капралюк // Історія освіти, науки і техніки в Україні : матер. ХІХ Всеукр. наук. конф. молодих учених та спеціалістів, м. Київ, 22–23 трав. 2024 р. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. с.-г. б-ка, Ін-т історії аграр. науки, освіти і техніки [та ін. ; редкол.: В. А. Вергунов (голова) та ін.]. – Київ ; Вінниця : ТВОРИ, 2024. – С. 43–45.

18. **Карловська Г.** Вдосконалення технологій викладання іноземної мови у ЗВО України (1991–2000 рр.) / Г. Карловська // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2024. – Вип. 1. – С. 127–133.

19. **Кисельов Р.** Курс риторики у студентських записах: проблема відтворення первісного тексту / Р. Кисельов // Слово і час. – Київ, 2024. – № 4 (736). – С. 101–105.

Про рівень володіння латинською мовою серед студентів Києво-Могилянської академії XVII – XVIII ст. Згадується курс риторики Іларіона Ярошевицького, особливості перекладу на різні мови.

20. **Кушнірук С.** Концептуалізація методології козацької педагогіки: з досвіду драгоманивського університету / С. Кушнірук, Т. Олефіренко // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2024. – № 10 (230), жовт. – С. 24–28.

21. **Магурчак М.** Повсякденне життя курсистки в Російській імперії у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. / М. Магурчак // Магістерські дослідження : темат. огляд та анотації кваліфікаційних робіт за ОКР "магістр" : 2016 р. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Благодійний фонд сприяння розвитку освіти ім. Бориса Грінченка ; [заг. ред. В. О. Огнев'юк ; редкол.: В. О. Огнев'юк, Н. М. Віннікова, О. М. Кузьменко та ін.]. – Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – С. 323–324.

22. **Мартінова Р.** Змішані методи як засіб удосконалення іншомовного мовлення народів різних країн світу в першій половині ХХ століття / Р. Мартінова // Український педагогічний журнал. – Київ, 2024. – № 3. – С. 167–178.

23. **Чернецький Ю.** Жіночий рух, суспільна єдність і вища освіта. Історичний досвід для нинішньої України / Ю. Чернецький // Світ. – Київ, **2024**. – Листоп. (№ 43/44). – С. 8.

8 грудня 1884 року в Австро-Угорщині, у коронному краї Королівство Галиції й Лодомерії (або ж Галичини та Володимирії), у Станіславі (Станіславові) – теперішньому Івано-Франківську – відбулися перші загальні збори «Товариства руських жєницин» (з 1922 року – «Товариство українських жінок»). За оцінкою більшості дослідників, саме ця подія поклала початок українському жіночому рухові. Тож цілком слушним є підтримане учасницями й учасниками Феміністичного форуму, що відбувся у Києві 9 квітня 2024 року, звернення до Президента України про оголошення 8 грудня Днем українського жіночого руху. Ініціаторкою створення «Товариства руських жєницин» стала літераторка Наталія Кобринська.

Реформування вищої освіти в Україні

24. **Агаджанова С.** Структура та перспективи розвитку сучасних систем E-University / С. Агаджанова, К. Агаджанов-Гонзалес, В. Харченко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 11–16.

25. **Аналіз** впливу змішаної форми навчання на психічне здоров'я здобувачів вищої освіти: стан, психотерапевтичний вплив і його ефективність / С. Мороз, В. Семеніхіна, О. Широков, О. Бойко, С. Агарков // Фітотерапія. Часопис. – Київ., **2024**. – № 2. – С. 29–35.

26. **Андрєєва М.** Ключові аспекти викладання іноземної мови для аграріїв в немовних закладах вищої освіти України / М. Андрєєва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 120–128.

27. **Андрійчук Т.** Особливості використання інноваційних технологій у процесі підготовки майбутнього учителя географії / Т. Андрійчук, Р. Власенко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 9. – С. 7–14.

28. **Астахова К.** Корпоративна політика та корпоративна робота сучасного університету: особливості взаємодії внутрішніх стейкхолдерів / К. Астахова // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 14–17.

29. **Багно Ю.** Деякі питання організації практико орієнтованого навчання в закладах вищої освіти / Ю. Багно // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 134–139.

30. **Бичко М.** Дослідження доцільності та ефективності використання навчальних відеоматеріалів у освітньому процесі майбутніх лікарів / М. Бичко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 12–18.

31. **Білик В.** Менеджеризм освіти у викликах часу / В. Білик, В. Шпильова, В. Мовчан // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 89–95.

32. **Білик В.** Наукові комунікації як стратегічний напрямок інновацій в освіті / В. Білик, В. Шпильова, В. Мовчан // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 31–38.

33. **Блавт О.** Основні напрями у реалізації фізичного виховання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану / О. Блавт, О. Герасименко, Т. Гуртова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 7. – С. 7–13.

34. **Бобрицька Г.** Інтегроване заняття моделювання марковського процесу з використанням моделі Ланчестера та її розв'язання MATLAB / Г. Бобрицька, Н. Черновол // Фізико-математична освіта. – Суми, **2024**. – Т. 39, № 5. – С. 7–13.

35. **Бовт О.** Формування громадянської компетентності майбутнього викладача закладу вищої освіти / О. Бовт // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 144–152.

36. **Бойко В. І.** Особливості навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти чотирикровою моделі надання допоміжних засобів / В. І. Бойко, Д. В. Попович, У. П. Гевко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 20–26.

37. **Бондарчук Ю.** Стратегії викладання іноземних мов у закладах вищої освіти / Ю. Бондарчук // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 32–38.

38. **Важливий** діалог про розвиток спортивної інфраструктури в українських вишах // Голос України. – Київ, **2025**. – 30 січ. (№ 20). – С. 7.

Зустріч народної депутатки України О. Саладухи з керівництвом Національного університету біоресурсів та природокористування.

39. **Вайнола Р.** Ефективність інтерактивних технологій у процесі розвитку сімейних цінностей здобувачів вищої освіти / Р. Вайнола // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 142–148.

40. **Винославська О.** Вплив патріотичних творів стріт-арту на психологічне благополуччя українських студентів під час війни / О. Винославська, О. Кудряков // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 2 (32). – С. 16–24.

41. **Вища** освіта України в умовах воєнного стану: виклики та шляхи подолання / Л. Оршанський, І. Нищак, Я. Матвісів, М. Юрків // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 29–35.

42. **Вітовецький В. О.** Аналіз проблем та перспективи розвитку вищої освіти в системі ДСНС / В. О. Вітовецький // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 7, квіт. – С. 218–223.

43. **Ворона В.** Формування здоров'язбережувальної компетентності як важливий складник професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО / В. Ворона, В. Ткаченко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 81–89.

44. **Вплив** інтерактивного навчання на спрямованість особистості студентів за спеціальністю 017 "Фізична культура і спорт" у закладах вищої освіти / С. Черненко, О. Дубовой, Т. Полулященко, В. Дичко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 44–54.

45. **Гаврілова Л.** Перспективні напрями дисертаційних досліджень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в галузі знань

01 Освіта / Педагогіка / Л. Гаврілова, О. Мкртічян // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 29–36.

46. **Гаврілова Л.** Перспективні напрями дисертаційних досліджень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка / Л. Гаврілова, О. Мкртічян // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 29–36.

47. **Гапон-Байда Л.** Переважаючі стилі навчання студентів творчих спеціальностей та метод проєктів у їх підготовці / Л. Гапон-Байда, Т. Деркач // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 39–47.

48. **Гаращук О.** Моделювання майбутнього сталого розвитку: освітнє середовище його забезпечення / О. Гаращук, В. Куценко // Вісник економіки. – Тернопіль, **2024**. – Вип. 1 (111), січ.–берез. – С. 8–20.

49. **Геза А. В.** Становлення та розвиток міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України / А. В. Геза // Історія освіти, науки і техніки в Україні: матер. ХІХ Всеукр. наук. конф. молодих учених та спеціалістів, м. Київ, 22–23 трав. 2024 р. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. с.-г. б-ка, Ін-т історії аграр. науки, освіти і техніки [та ін.; редкол.: В. А. Вергунов (голова) та ін.]. – Київ; Вінниця: ТВОРИ, **2024**. – С. 126–128.

50. **Горбунова О.** Зробили крок до реформи фінансування вищої освіти / О. Горбунова // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 берез. (№ 56). – С. 1, 3.

51. **Гриньова М.** Концептуальні підходи до розробки навчально-методичного забезпечення дисципліни "Науково-дослідницька діяльність у галузі технологічної освіти" ... / М. Гриньова, О. Титаренко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – С. 17–23.

52. **Гришко Ю. М.** Забезпечення і дотримання принципів академічної доброчесності – один із пріоритетних напрямків сучасної вищої освіти / Ю. М. Гришко, Р. В. Луценко // Вісник проблем біології і медицини. – Полтава, **2024**. – Вип. 3 (174). – С. 212–214.

53. **Гураль І.** Статистичні методи класифікації навчальної поведінки студентів при вивченні математики / І. Гураль, М. Осипчук, Л. Смоловик

// Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 69–73.

54. **Давиденко Д.** Напрями розвитку сучасної вищої освіти в галузі судово-експертної діяльності України / Д. Давиденко, Ю. Костенко // Актуальні питання судової експертизи і криміналістики : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 100-річчя від дня народження М. С. Романова, (Харків, 17 трав. 2024 р.) / М-во юстиції України, Нац. наук. центр "Ін-т суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса" ; [редкол.: С. Тюленєв (голова) та ін.]. – Харків, **2024**. – С. 80–81.

55. **Давидов Д.** Досвід упровадження проблемного навчання в практику закладів вищої освіти / Д. Давидов // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 168–174.

56. **Десятов Т.** Вплив вищої освіти на розвиток економіки в Україні та країнах ЄС / Т. Десятов // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 42–50.

57. **Дімітров Д.** Віват, позашкільна освіто! / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 12 (81), груд. – С. 2.

12 грудня в українському національному інформаційному агентстві "Укрінформ" відбулося нагородження переможців серед членів і стейкхолдерів позашкільної освіти за вклад в її розвиток. Президентка Міжнародної асоціації позашкільної освіти, голова Громадської Ради при Державній службі якості освіти України, завідувачка кафедри позашкільної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова Олена Биковська висловила вдячність кожному, хто здійснює свій вагомий вклад у розвиток позашкільної освіти, її підтримку і розвиток.

58. **Дмиренко А.** Студентів зобов'язують проходити військову підготовку / А. Дмиренко // Юридичний вісник України. – Київ, **2025**. – 16 – 31 січ. (№ 3). – С. 43.

Третьокурсники у вищих навчальних закладах з 2025 року проходять базову загальновійськову підготовку (БЗВП).

59. **Дячук О.** ООН розглядає екологічну безпеку під час війни та збройних конфліктів. У фокусі – Україна. Наш репортаж – зі штаб-квартири ООН / О. Дячук // Світ. – Київ, **2024**. – Листоп. (№ 43/44). – С. 6–7.

6 листопада 2024 року в штаб-квартирі ООН відбувся семінар «Екологічна безпека під час війни та збройних конфліктів». Особлива увага приділялася екологічним наслідкам війни в Україні. Захід був приурочений до Міжнародного дня запобігання експлуатації довкілля під час війни та збройних конфліктів.

60. **Євдокимова О.** Незламні освітяни з Донеччини / О. Євдокимова // Слово Просвіти. – Київ, **2025**. – 16–22 січ. (№ 2). – С. 9.

Попри ворожі наміри захопити і підкорити Донеччину, викоринити тут все українське, освітяни області в надскладних умовах повномасштабного вторгнення продовжують наполегливо й самовіддано працювати, вчити і вчитися, цікавитися найновішими сучасними тенденціями і розробками. Донецьке територіальне відділення МАН – Комунальний позашкільний навчальний заклад «Донецька обласна Мала академія наук учнівської молоді».

61. **Єфіменко Р.** Дослідження проблеми формування професійного іміджу фахівця вищої школи / Р. Єфіменко, Н. Самойленко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 197–202.

62. **Желанова В.** Контексти інноваційності сучасної вищої освіти: рівнева ієрархія / В. Желанова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 53–57.

63. **Жигірь В.** Практико-орієнтоване навчання здобувачів закладів вищої освіти дисциплінам електроенергетичного циклу / В. Жигірь, Ю. Забеліна // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 18–22.

64. **Загура Ф.** Впровадження адаптивної фізичної активності у інклюзивне фізичне виховання здобувачів вищої освіти з інвалідністю / Ф. Загура, Я. Зубрицький // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 8. – С. 27–33.

65. **Задорожна-Княгницька Л.** Освіта дорослих в умовах воєнного часу: до дискурсу проблеми / Л. Задорожна-Княгницька, І. Хаджинова,

С. Совінський // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – С. 34–39.

66. **Зелена І.** Методика викладання дисципліни "міжкультурна комунікація" / І. Зелена // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 107–115.

67. **Зелік О.** Імплементация педагогики миру / О. Зелік // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 3.

У Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка 19 листопада розпочала роботу Міжнародна науково-практична конференція "Фундаментальні засади та імплементація педагогики миру в Україні й світі".

68. **Інноваційні** можливості впровадження онлайн-платформ для навчання програмування майбутніх вчителів інформатики / М. Павленко, Л. Павленко, Є. Павленко, В. Молчанов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 143–149.

69. **Каменська І.** Реалізація компетентнісного підходу при підготовці майбутніх фахівців професійної освіти (транспорт, охорона праці) / І. Каменська // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 213–216.

70. **Каранфілова О. В.** Європейські орієнтири сучасної української освіти / О. В. Каранфілова, К. І. Чуйко // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 50–53.

71. **Карловська Г.** Вдосконалення технологій викладання іноземної мови у ЗВО України (1991–2000 рр.) / Г. Карловська // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 127–133.

72. **Козубай І. В.** Критичне мислення як важлива навичка формування іноземної комунікативної компетенції майбутнього європейського фахівця / І. В. Козубай // Соціально-гуманітарні дисципліни як теоретичний конститутивний складник у процесі підготовки сучасного фахівця : колект. монографія / [О. В. Халапсіс та ін. ; за ред. О. В. Халапсіса] ; М-во внутр. справ України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Дніпро, **2021**. – С. 44–59.

73. **Коломієць Л. В.** Організаційно-інформаційний підхід до дизайну закладу вищої освіти в контексті життєвого циклу системи / Л. В. Коломієць, О. І. Кисельова, О. В. Грабовський // Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості : наукове видання / Одеська державна академія технічного регулювання та якості ; М-во освіти і науки України. – Одеса, **2024**. – Вип. 1 (24). – С. 6–12.

74. **Коркішко О.** Зміст та складові soft skills особистості майбутнього викладача / О. Коркішко, А. Дрига, Р. Онищенко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 16–24.

75. **Костенко Р. В.** Професійна культура майбутніх менеджерів наукових проєктів як складова їхньої професійної компетентності / Р. В. Костенко // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 53–57.

76. **Купчик Л.** Розвиток креативності здобувачів немовних закладів вищої освіти засобами іноземної мови / Л. Купчик, А. Літвінчук, І. Микитин // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 94–100.

77. **Кушнірук С.** Педагогічна фасилітація як необхідна складова ефективності впровадження технологій групової діяльності / С. Кушнірук, І. Кушнірук // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 269–278.

78. **Лавренюк С.** Здобуття вищої освіти фінансуватиметься за новими принципами / С. Лавренюк // Голос України. – Київ, **2024**. – 9 січ. (№ 5). – С. 3.

79. **Левченко М.** "Центр науки" презентовано в УГСП / М. Левченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 5.

Минулого місяця в укритті центрального корпусу Університету Григорія Сковороди в Переяславі презентовано «Центр науки» – обладнання, за допомогою якого можна вивчати явища природи, досліджувати фізичні властивості речовин та експериментувати. Йдеться про 13 експонатів, призначення яких спрямовані покращити навчальний процес та допомогти студентам краще засвоїти матеріал. Старт діяльності Центру відбувся за участі директора освітніх програм та програм співпраці з Україною Роберта Щесни, керівника «Центру науки» у місті Тернопіль Михайла Сиротюка та начальника відділу освіти Переяславської міської ради Петра Ярмоленка.

80. **Легкобит М.** Естетична культура майбутнього педагога як складова його професійної підготовки / М. Легкобит, О. Хмельницька // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав : Домбровська Я.М., **2024**. – С. 278–284.

81. **Лісун Я. В.** Цифровий маркетинг і брендінг вищої освіти в Україні та провідних країнах Європи / Я. В. Лісун // Економіка і управління бізнесом. – Київ, **2023**. – Т. 14, № 3. – С. 84–101.

82. **Лодатко Є.** Феноменологія парадигм як предмет методологічної рефлексії в системі професійної підготовки фахівців / Є. Лодатко, Н. Ліба, С. Пасєка // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 5–13.

83. **Локшина О.** Європейський освітній простір як інтеграційна перспектива української освіти / О. Локшина // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 2. – С. 6–19.

84. **Макогончук Н.** Використання досвіду Великої Британії в процесі реформування вищої професійної та педагогічної освіти України / Н. Макогончук, О. Калмиков, О. Скоренок // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 134–142.

85. **Максимюк С.** Порівняльний аналіз підготовки майбутніх учителів географії в університетах України та Польщі / С. Максимюк, І. Мандрик // Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали VII Міжнар.

наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 3–5 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Геогр. ф-т, Каф. екон. та соц. Географії ; [за ред.: Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка]. – Луцьк, **2023**. – С. 42–44.

86. **Малихін О.** Психолого-дидактичний алгоритм індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання / О. Малихін, О. Демчук // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 45–52.

87. **Марковець О. В.** Створення електронного архіву закладу вищої освіти: особливості оцифрування службових документів та програмна реалізація інформаційного ресурсу / О. В. Марковець, В. О. Горова, П. О. Бойко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2024**. – Вип. 65. – С. 208–226.

88. **Мартиненко О.** Домашні завдання з математичного аналізу як засіб розвитку критичного мислення студентів / О. Мартиненко, Я. Чкана // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 45–52.

89. **Мельник А.** Шляхи імплементації ефективного європейського досвіду розвитку дослідницької компетентності магістрантів / А. Мельник // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 101–107.

90. **Метод** оцінювання у системах дистанційної освіти на основі перцептивних обчислень / В. О. Ліскін, Д. Ю. Тавров, О. Л. Темнікова, Л. О. Ковальчук-Химюк // Кібернетика та комп'ютерні технології. – Київ, **2024**. – № 3 (19). – С. 78–86.

91. **Михальчук О.** Формування комунікативної компетентності у майбутніх керівників закладів освіти у процесі вивчення іноземної мови / О. Михальчук // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 124–129.

92. **Мицишин М. М.** Особливості емоційного інтелекту студентів технічних спеціальностей / М. М. Мицишин, Н. П. Фечан // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 6 (82). – С. 76–83.

93. **Міжнародний** день освіти // Голос України. – Київ, **2025**. – 24 січня (№ 16). – С. 6.

Дата встановлення – грудень 2018 р. рішенням Генеральної Асамблеї ООН. Вперше світова спільнота відзначила цей день у 2019 р.

94. **Мірчук І.** Психоемоційний стан та соціальна активність студентської молоді в умовах війни: соціологічний аналіз / І. Мірчук, О. Зелена // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – Харків, **2022**. – Вип. 49. – С. 47–54.

95. **МОН** повідомило, як триває модернізація мережі закладів вищої освіти // Голос України. – Київ, **2025**. – 28 січ. (№ 18). – С. 5.

96. **МОН** скасовує контрактні місця в аспірантурі: нові правила для абітурієнтів // Юридичний вісник України. – Київ, **2025**. – 16–31 січ. (№ 3). – С. 21.

97. **Мороз Л. В.** Формування готовності здобувачів вищої освіти до міжособистісної взаємодії / Л. В. Мороз // Вісник Національного університету оборони України – Київ, **2024**. – № 5 (81). – С. 109–117.

98. **Мороз Л. І.** Мотиваційно-регуляторна, когнітивно-мотиваційна та інтегративна складові дистанційного навчання як предиктори успішності учіння здобувачів / Л. І. Мороз, С. М. Ольховецький // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 6 (82). – С. 84–92.

99. **Нецька Л.** Презентація знаків філателії із зображеннями будівель національних університетів і бібліотек як місць становлення історичних архівів, архівної науки та освіти в Україні / Л. Нецька, В. Турчик // Архіви України. – Київ, **2024**. – № 3 (340), лип. – верес. – С. 156–172.

100. **Нікітченко Л.** Науковий гурток як засіб формування дослідницьких умінь майбутніх учителів біології / Л. Нікітченко // Освіта. Інноватика. Практика – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 53–59.

101. **Нічуговська Л.** Розвиток методологічної компетентності аспірантів в умовах університетського середовища / Л. Нічуговська // Вісник Черкаського

національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 38–43.

102. **Новицька Л.** Проблема формування інноваційної компетентності майбутніх фахівців-аграріїв у процесі математичної підготовки в кризових умовах / Л. Новицька // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 133–142.

103. **Новицька І. В.** Освіта як об'єкт адміністративно-правового регулювання / І. В. Новицька // Економіка. Фінанси. Право. – Київ, **2024**. – № 4. – С. 59–62.

104. **Овсієнко Л.** Smart-технології у викладанні української мови здобувачам ЗЗСО й ЗВО / Л. Овсієнко // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. Філологія. – Переяслав, **2024**. – Вип. 37. – С. 42–57.

105. **Овсянников Д.** Вплив демографічних змін на управління освітою: виклики та пошук шляхів вирішення неузгоджень / Д. Овсянников, А. Шандар // Galician economic journal. – Ternopil, **2024**. – № 4 (89). – С. 7–18.

106. **Олейников С. М.** Академічна свобода та академічна доброчесність / С. М. Олейников // Державне будівництво та місцеве самоврядування : збірник наук. пр. – Харків, **2023**. – Вип. 46. – С. 464–479.

107. **Омельченко Є.** Використання інтегративного підходу в системі вищої освіти / Є. Омельченко // Сучасна освіта. – Переяслав, **2024**. – С. 327–333.

108. **Онаць О.** Державна освітня політика як соціально-політичний феномен в умовах децентралізації / О. Онаць, Б. Чижевський // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 87–98.

109. **Оптимізація** процесу фізичного виховання у ЗВО через впровадження фізкультурно-спортивної реабілітації / Ю. Петренко, В. Колоколов, В. Жогло, О. Хмелюк, А. Єфременко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 60–65.

110. **Паска А.** Формування музейної культури студентської молоді у закладах вищої освіти України / А. Паска // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 133–137.

111. **Пацурківський П.** Університет як ідея / П. Пацурківський // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 1–15 квіт. (№ 14/15). – С. 30.

Особлива місія українських університетів.

112. **Перший** український освітній хаб запрацював у США // Голос України. – Київ, **2025**. – 15 січ. (№ 9). – С. 4.

"Задля того, щоб українці у США відчували постійний зв'язок з Україною, з літа 2024 року для них запрацював дистанційному режимі Український освітній хаб, а відтепер – і в очному форматі в Чикаго".

113. **Петренко Л.** Актуалітети викладання психолого-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти / Л. Петренко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – Черкаси, **2024**. – С. 12–17.

114. **Петришин Л. Й.** Соціальна зрілість як чинник професійного зростання здобувачів освіти / Л. Й. Петришин, О. В. Сорока, А. А. Шульгай // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 71–76.

115. **Пілішек С. О.** Психологічні фактори, що впливають на розвиток мовної впевненості у студентів під час вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у ЗВО / С. О. Пілішек, О. А. Рудоман // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 6 (82). – С. 110–117.

116. **Подоляк М.** Розвиток іншомовного мовлення у студентів ЗВО України / М. Подоляк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 155–160.

117. **Попова О. В.** Економіко-правові документи в академічній сфері: синергізм перекладу (на матеріалі англійської, китайської та української мов) / О. В. Попова // Мова : науково-теоретичний часопис з мовознавства. – Одеса, **2024**. – № 41. – С. 28–37.

118. **Пушкарьова Т.** Взаємодія процесів децентралізації в умовах реформування національної системи освіти / Т. Пушкарьова, М. Коваль-Мазюта // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 2. – С. 140–146.

119. **Пушкарьова Т.** Маркетинг освітніх послуг у добу постмодерну: перспективи та застереження / Т. Пушкарьова, В. Макарова, М. Г. О. Коваль-Мазюта // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 115–121.

120. **Розуменко А.** Методичні особливості навчання вищої математики студентів нематематичних спеціальностей в кризових умовах (узагальнення досвіду роботи в умовах військового стану) / А. Розуменко, А. Розуменко, О. Удовиченко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 70–77.

121. **Романюк Н.** Концепт трансформації регіональної освітньої мережі Чернівецької області на засадах маркетингу взаємодії / Н. Романюк // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Чернівці, **2023**. – Вип. 4 (92)). – С. 106–122.

122. **Салімонович Л.** Екран можливостей. Інноваційні проєкти змінили медійний простір територіальної громади і допомагають дітям та молоді у виборі майбутніх професій / Л. Салімонович // Україна молода. – Київ, **2025**. – 8 січ. (№ 1). – С. 6–7.

Відкриття STEM-простору і медіацентру, а також встановлення на центральній площі великого телеекрана внесли знакові корективи у життя Знам'янської громади, що на Кіровоградщині. Тепер тут постійно на багатьох цифрових ресурсах демонструються свіжі новини, а школярі пізнають ази робототехніки та 3D-моделювання, обираючи свою спеціальність в IT-індустрії. Сучасними технологіями цікавляться і старші містяни, які ведуть власні блоги у соціальних мережах. Реалізації двох потужних інноваційних проєктів посприяла Програма USAID DOBRE, надавши місту сучасне обладнання.

123. **Самойленко Н.** Управління освітнім процесом у закладах вищої освіти / Н. Самойленко, Г. Легейда, Я. Сянчжен // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 416–424.

124. **Світличний О. О.** Дослідження з проблем водної ерозії ґрунтів на кафедрі фізичної географії, природокористування і геоінформаційних технологій: історія та сучасні виклики / О. О. Світличний // Вісник Одеського

національного університету. Географічні та геологічні науки. – Одеса, **2024**. – Вип. 1 (44). – С. 244–259.

125. **Сипченко О.** Формування лідерської компетентності студентської молоді засобами медіаосвітніх технологій / О. Сипченко, Н. Гарань, Е. Чепіга // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 32–40.

126. **Сич Т.** Відчуття щастя як чинник підвищення ефективності навчання публічних службовців у вищій школі / Т. Сич // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 9. – С. 83–88.

127. **Скалій О.** Вплив оздоровчих фітнес-технологій на психоемоційний стан студентів в умовах війни / О. Скалій, К. Максимова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 8. – С. 67–72.

128. **Собченко Т.** Формування інфомедійної грамотності здобувачів вищої освіти як педагогічна проблема / Т. Собченко, С. Кириленко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 200–203.

129. **Сокирко О.** Освіта і суспільні перешкоди / О. Сокирко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав : Домбровська Я.М., **2024**. – С. 436–444.

Такі катаклізми, як пандемія COVID-19 чи російське вторгнення в Україну, неухильно вплинули на всі сфери життя людини. У центрі уваги сьогодні – людина і війна: вплив війни на людину взагалі, особливо на українців. Тому вкрай важливо відстежувати потреби учасників конкретних процесів, щоб мати можливість активно на них реагувати. Початок повномасштабного російського вторгнення в Україну викликав подальші дебати щодо впровадження дистанційного та змішаного навчання.

130. **Солнцева О. А.** Проблема підготовки педагогів до впровадження інклюзивного навчання / О. А. Солнцева // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 284–288.

131. **Солодовник Д.** Формування цифрової компетентності майбутніх менеджерів освіти за умов діджиталізації професійної підготовки / Д. Солодовник // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 451–457.

132. **Сопов В.** Поєднання штучного інтелекту з ВіМ-технологіями у навчальному процесі ЗВО архітектурно-будівельного профілю / В. Сопов, О. Проценко, В. Герасименко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 69–75.

133. **Соснова І.** "Дистанційне навчання" та "Післядипломна педагогічна освіта": сутність і сучасне розуміння / І. Соснова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 156–166.

134. **Сторож В. В.** Креативні технології при викладанні дисциплін соціогуманітарного профілю / В. В. Сторож // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 123–129.

135. **Тарасенко Р.** Особливе вирішення потреб. Вперше у вишах країни НУБіП презентує інклюзивну комп'ютерну лабораторію цифрових технологій у соціальній роботі. / Р. Тарасенко, І. Демченко // Україна молода. – Київ, **2025**. – 22 січ. (№ 3). – С. 13.

Першу серед вітчизняних закладів вищої освіти інклюзивну комп'ютерну лабораторію цифрових технологій у соціальній роботі презентовано в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Облаштовано новий підрозділ гуманітарно-педагогічного факультету коштом власне університету, без залучення можливостей благодійних проєктів, що підтримують ініціативи зі створення інклюзивних просторів в Україні.

136. **Тернавская Т.** Індивідуальна інтелектуальна мобільність у професійній самореалізації викладача та корпоративній культурі закладу вищої освіти / Т. Тернавская // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 8. – С. 83–88.

137. **Титаренко В.** Науково-освітній аспект виставкової діяльності / В. Титаренко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 11–17.

138. **Ткаченко Л.** "На принципах демократичного розвитку суспільства, поваги до інтересів і запитів людини" / Л. Ткаченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 6–7. – закінчення. Поч. у "ОіС" № 9–10, 2024.

Освітня сфера України: національні пріоритети, проблеми і перспективи: монографія. Серія «Наукова школа» / Топузів О. М. – Київ : Педагогічна думка. 2022 – 208 с. У попередньому числі газети "ОіС" видруковано початок інтерв'є з академіком НАПН України, віце-президентом НАПН України, директором інституту педагогіки НАПН України Олегом Топузівим з приводу виходу у світ його монографії "Освітня сфера України: національні пріоритети, проблеми і перспективи" (2024). Тут пропонуємо закінчення матеріалу.
підвищення якості навчання. https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/Topuzov_2024_.pdf

139. **Ткаченко Л.** Професійна підготовка майбутніх викладачів до роботи з цифровими інструментами / Л. Ткаченко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 470–477.

140. **Торба Б.** Контрактники зможуть навчатися безкоштовно / Б. Торба // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 1–15 верес. (№ 35/36). – С. 16–18.

141. **Трегуб О.** STEM-освіта у підготовці майбутніх учителів професійного навчання / О. Трегуб, Ю. Скібчик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 85–89.

142. **Тростинська О.** Короткотерміновий курс української мови як іноземної: завдання, підходи, реалізація / О. Тростинська, В. Комарова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. – Харків, **2022**. – Вип. 41. – С. 46–59.

143. **Трухан О.** Іншомовна освіта в контексті засад державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти / О. Трухан, Ю. Ловчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 157–162.

144. **Тунік-Фриз В.** Університети скоротять удвічі, а студенти конкуруватимуть за гроші / В. Тунік-Фриз // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 17–31 трав. (№ 20/22). – С. 10–12.

Нові "ринкові правила" для вищої освіти.

145. **Україна** й Австрія ухвалили п'ятирічну програму співробітництва у сфері освіти, науки та культури // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 23 січ. (№ 15). – С. 4.

146. **Україна** й Болгарія посилюють партнерство у сфері освіти і науки // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 15 січ. (№ 9). – С. 4.

147. **Уряд** затвердив єдині правила та процедури державної атестації для наукових установ і закладів вищої освіти // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 23 січ. (№ 15). – С. 4.

148. **Уряд** затвердив новий порядок використання коштів для фінансової підтримки наукової діяльності університетів і наукових установ // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 23 січ. (№ 15). – С. 5.

149. **Урядом** внесено зміни до Порядку державного визнання документів про вищу духовну освіту // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 30 січ. (№ 20). – С. 5.

150. **Усатова І.** Міждисциплінарний підхід у професійній підготовці майбутніх фахівців / І. Усатова, Т. Король, А. Ведмедюк // *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки*. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 51–57.

151. **Устенко О.** Правове регулювання статусу студентів та їх об'єднань в Україні / О. Устенко // *Магістерські дослідження : темат. огляд та анотації кваліфікаційних робіт за ОКР "магістр" : 2016 р.* / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка ; Благодійний фонд сприяння розвитку освіти ім. Бориса Грінченка ; [заг. ред. В. О. Огнев'юк]. – Київ, **2016**. – С. 389–390.

152. **Ушакова Н.** Становлення і розвиток методики мовної підготовки іноземних студентів класичного університету. Частина 3. Навчання української мови / Н. Ушакова, О. Тростинська, І. Кушнір // *Викладання мов у вищих*

навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. – Харків, **2022**. – Вип. 41. – С. 60–81.

153. **Формування критичного мислення здобувачів освіти як складової soft skills** / С. А. Павленко, А. І. Сидорова, З. Ю. Назаренко, І. М. Ткаченко, Н. М. Браїлко // Актуальні питання судової експертизи і криміналістики : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 100-річчя від дня народження М. С. Романова, (Харків, 17 трав. 2024 р.) / М-во юстиції України, Нац. наук. центр "Ін-т суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса" ; [редкол.: С. Тюленєв (голова) та ін.]. – Харків, **2024**. – С. 145–149.

154. **Фурманенко І. Г.** Пропозиції до удосконалення способів регулювання освітніх послуг / І. Г. Фурманенко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, **2024**. – Вип. 159, спец., ч. 2. – С. 175–176.

155. **Фурсенко О.** Про наповнення англomовного контенту Moodle для математичних дисциплін / О. Фурсенко, О. Удодова, Н. Черновол // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 9. – С. 95–102.

156. **Харитоновна Л.** XV Міжнародна виставка "Сучасні заклади освіти – 2024" / Л. Харитоновна // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 4 (73), квіт. – С. 12–13.

27–29 березня 2024 року відбулася П'ятнадцята міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти» в режимі онлайн. Організувала й провела виставку Компанія «Виставковий Світ» за інформаційної та методично-організаційної підтримки Національної академії педагогічних наук України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти». Учасники: заклади вищої, фахової передвищої та післядипломної освіти, наукові установи; закордонні заклади освіти та міжнародні освітні агенції; заклади загальної середньої освіти, дошкільної та позашкільної освіти, органи управління освітою (обласні, міські, районні, об'єднаних територіальних громад); заклади професійної (професійно-технічної) освіти, навчально-методичні (науково-методичні) центри (кабінети); виробники й постачальники засобів навчання, проєктів, програм і рішень для галузі освіти, асоціації, видавництва, освітні портали.

157. **Хмельницька О.** Педагогічні умови формування прогностичної компетентності майбутніх менеджерів освіти / О. Хмельницька // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 250–257.

158. **Холявко Н. І.** Вплив інноваційних цифрових технологій на повоєнне відновлення університетів України / Н. І. Холявко, І. С. Олифіренко, С. О. Кононенко // Бізнес Інформ. – Харків, **2024**. – № 8 (559). – С. 141–150.

159. **Цебро Я.** Грантова діяльність сучасного закладу освіти / Я. Цебро // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка. – Суми, **2022**. – С. 78–81.

160. **Циганова Н. В.** Проблеми підготовки фахівців для фінансового сектору в контексті євроінтеграції України / Н. В. Циганова // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, **2024**. – Вип. 159, спец., ч. 2. – С. 8–10.

161. **Чалий А.** Дидактичний алгоритм розроблення індивідуальної освітньої траєкторії вивчення психолого-педагогічних дисциплін в освітньому процесі здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти / А. Чалий // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 108–114.

162. **Черновалюк І.** Професійно орієнтована мовна підготовка іноземних здобувачів вищої освіти / І. Черновалюк // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. – Харків, **2022**. – Вип. 41. – С. 82–99.

163. **Чернякова А.** Європейські цінності у навчанні іноземних студентів у контексті інтеграції в європейський освітній простір / А. Чернякова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. – Харків, **2022**. – Вип. 41. – С. 114–127.

164. **Шабатура Т.** Сучасні ціннісні орієнтири аграрної освіти у контексті конкурентної стратегії відродження України / Т. Шабатура // Економіка харчової промисловості. – Одеса, **2023**. – Т. 15, вип. 4. – С. 51–57.

165. **Шандрівська О. Є.** Дослідження тенденцій розвитку ринку вищої освіти в умовах війни / О. Є. Шандрівська, І. В. Оксюта // Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development : науковий журнал. – Львів, **2023**. – Vol. 5, N 1. – С. 299–312.

166. **Шарата Н.** Розвиток комунікативної компетентності під час професійної підготовки майбутніх фахівців / Н. Шарата // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 134–144.

167. **Шишкіна М.** Штучний інтелект в освіті: інновації, виклики та перспективи / М. Шишкіна // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 12 (81), грудень. – С. 4.

Штучний інтелект (ШІ) вже стає частиною освітнього процесу, трансформуючи навчання та професійний розвиток педагогів.

168. **Шульган І.** Причини та форми корупційної взаємодії у сфері освіти / І. Шульган // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2024**. – Vol. 11 № 2 (42)). – С. 212–218.

169. **Щотка О.** Динаміка задоволеності життям здобувачів вищої освіти в часи війни / О. Щотка, Я. Андрєєва // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 3/4 (33). – С. 76–85.

170. **Юмачікова О.** Інноваційні методи розвитку лексичної компетенції як однієї з основ культури професійного мовлення здобувачів аграрної вищої освіти / О. Юмачікова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – С. 115–120.

171. **Яковенко Г.** Проблеми підготовка майбутніх магістрів освіти до управлінської діяльності у доробку вітчизняних науковців / Г. Яковенко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 108–115.

172. **Яремко Г.** Академічна мобільність викладачів ЗВО: можливості та виклики сьогодення / Г. Яремко, М. Гавран, Т. Горохівська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – С. 52–55.

173. **Яськова Н.** Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами електронних соціальних мереж / Н. Яськова // Фізико-математична. – Суми, **2024**. – Т. 39, № 5. – С. 46–57.

174. **Яценко В.** Процес підготовки до природничо-наукового дослідження PISA-2025 / В. Яценко // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 216–225.

175. **Ящук К.** Огляд дисертаційних досліджень про історію становлення та розвитку методики навчання математики в Україні / К. Ящук // Фізико-математична освіта. – Суми, **2024**. – Т. 39, № 4. – С. 40–42.

176. **Adamyk V.** Corporate culture in Ukrainian and Chinese institutions of higher education in the context of bilateral relations / V. Adamyk, H. Chen // Вісник економіки. – Тернопіль, **2024**. – Вип. 1 (111), січ.–берез. – С. 180–197.

Корпоративна культура українських та китайських вищих навчальних закладів у контексті двосторонніх відносин. Дослідження проводилося на основі аналізування корпоративної культури в закладах вищої освіти України і Китаю та систематизації результатів вивчення даної проблематики вченими з різних країн.

177. **Andrieieva M.** The features of mastering foreign language vocabulary by students of non-language higher education institutions / M. Andrieieva, Y. Kolyaska // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – Р. 160–164.

178. **Boiko D. M.** Advocating for the devil, or the positive social effects of the forced transition to distance learning format in Ukrainian higher education / D. M. Boiko, K. Y. Patterson, O. O. Turpota // Український соціум. – Київ, **2024**. – № 1/2 (88/89). – Р. 50–60.

Позитивні соціальні наслідки вимушеного переходу на дистанційне навчання в українській вищій освіті. Досліджено потенційні та реальні позитивні соціальні ефекти вимушеного переходу на дистанційне навчання українських закладів вищої освіти, зокрема у прифронтових регіонах протягом 2022–2024 рр.

179. **Golovash I.** Didactic aspects of students' self-organization and linguistic personality development / I. Golovash, S. Kobiakov // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – Р. 121–126.

Дидактичні аспекти самоорганізації та розвитку мовної особистості студентів.

180. **Guliyeva S.** Literary texts in the acquisition of English language in higher schools / S. Guliyeva // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – Р. 183–186.

Мета дослідження полягає в тому, що основним завданням вищої школи у викладанні іноземної мови є не лише теоретичне вивчення мови, а й її внесок у практичне оволодіння нею, а також визначення ролі художніх текстів у цьому напрямі.

181. **Helzhynska T.** Academic staff training for academic entrepreneurship in the system of professional development / T. Helzhynska // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – Р. 96–100.

Підготовка викладачів до академічної підприємницької діяльності в системі підвищення кваліфікації.

182. **Karpenko O.** Open access to scientific resources of institutional repositories of Ukrainian higher educational institutions for information and library direction. / O. Karpenko, N. Kobyzhcha // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2024**. – Т. 20, № 1. – С. 24–35.

Відкритий доступ до наукових ресурсів інституційних репозитаріїв вищих навчальних закладів України інформаційно-бібліотечного спрямування.

183. **KSE** хоче купити "Могилянку" // Юридичний вісник України. – Київ, **2025**. – 16–31 січ. (№ 3). – С. 21.

Президент Київської школи економіки (KSE) та экс-міністр економіки Тимофій Милованов заявив, що триває підготовка запиту до Міністерства освіти з приводу купівлі Києво-Могилянської академії.

184. **Lytvyn S.** Introduction of digital technologies and digitalisation in higher education institutions of Ukraine: Current state and prospects / S. Lytvyn // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2024**. – Т. 20, № 1. – С. 88–92.

Впровадження цифрових технологій та цифровізація у вищих навчальних закладах України: сучасний стан та перспективи.

185. **Matanat M. M.** Methods of learning English in Higher education based on oral speech / M. M. Matanat // Молодь і ринок – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовтень. – Р. 105–108.

Методика вивчення англійської мови у ВНЗ на основі усного мовлення.

186. **Mozharovska O.** Application of webquest technology in foreign language training of future specialists in higher educational establishments / O. Mozharovska // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – Р. 162–169.

Застосування технології webquest в іномовній підготовці майбутніх спеціалістів у вищих навчальних закладах.

187. **Riznyk V.** Development of critical thinking of future specialists in economics in the context of digitalization / V. Riznyk // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 63–68.

Розвиток критичного мислення майбутніх фахівців з економіки в умовах цифровізації.

Якість освіти

188. **Саух П.** Кваліфікаційний розрив (Skills Gap) як глобальна проблема якості освіти і шляхи його подолання / П. Саух, І. Саух // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 9/10 (88/89), верес. – жовт. – С. 24–25.

189. **Снітовська О.** Феномен якості вищої освіти в дослідженнях вітчизняних науковців: глобальний та європейський вектори / О. Снітовська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 160–165.

190. **Форум** якості освіти 2024 : пропозиції для подолання освітніх втрат // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 1.

191. **Kostenko I.** Optimizing the educational process through digital resources: exploring British innovations to enhance education quality / I. Kostenko // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Харків, **2023**. – Вип. 46. – С. 447–463.

Заклади ВНЗ Інноваційна діяльність закладів ВНЗ України

192. **Галус О.** Роль критичного мислення у професійній підготовці здобувачів вищої освіти / О. Галус, Л. Романишина // Вісник Черкаського

національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 36–41.

193. **Геруш І. В.** До 80-річчя заснування Буковинського державного медичного університету: наукові досягнення / І. В. Геруш, О. І. Годованець, Ю. В. Репчук // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – Київ, **2024**. – Т. 14, № 3 (53). – С. 5–10.

194. **Досвід** реалізації положень "Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України" в Житомирському медичному інституті Житомирської обласної ради в умовах воєнного часу / І. Махновська, М. Кірячок, О. Дмитрук, І. Круковська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 77–83.

195. **Ковальська Н.** Горлівському інституту іноземних мов – 75 років! / Н. Ковальська // Слово Просвіти – Київ, **2024**. – 28 листоп. – 4 груд. (№ 47. – С. 9.

196. **Коломієць Л. В.** Організаційно-інформаційний підхід до дизайну закладу вищої освіти в контексті життєвого циклу системи / Л. В. Коломієць, О. І. Кисельова, О. В. Грабовський // Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості: наукове видання. – Одеса, **2024**. – Вип. 1 (24). – С. 6–12.

197. **Лянной Ю.** 100 років професійності, досвіду та інновацій / Ю. Лянной, Я. Куц // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 10–14.

Заснований у Сумах у 1924 році заклад педагогічної освіти неодноразово змінював свій статус і місце розташування. Незмінною залишалася місія - якісна підготовка вчителя, громадянина і патріота України. Випущено понад 120 тис. висококваліфікованих фахівців, з них лише за роки незалежності України дипломи про вищу освіту одержали 53294 випускники. Упродовж 100-річного розвитку Сумський державний педагогічний університет імені А С. Макаренка сформувався як регіональний бренд культури, науки й освіти, з унікальною атмосферою освітніх традицій підготовки майбутніх педагогів.

198. **Національний** університет "Києво-Могилянська академія" – це заклад вищої освіти, продаж якого є неможливим // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 28 січ. (№ 18). – С. 8.

199. **Остролуцька Л.** Аналіз, завдання і трансформації / Л. Остролуцька // *Світ*. – Київ, **2024**. – Квіт. (№ 13/14). – С. 3.

11 квітня у КПІ імені Ігоря Сікорського відбулася конференція трудового колективу. Сьогодні ж – про те, що поклато основу труктовному аналізу пройденого шляху та розпочало дискусію промайбутнє провідного технічного вишу країни. Тобто про доповідь, з якою виступив перед учасниками конференції ректор КПІ Михайло Згуровський. Почав ректор КПІ з найголовнішого на сьогодні.

200. **Паласюк Б. М.** Впровадження освітньо-професійної програми "Менеджмент охорони здоров'я" в Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України і її методичні аспекти / Б. М. Паласюк // *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. – Київ ; Тернопіль, **2024**. – № 3 (101). – С. 59–63.

201. **Під обстрілами**, але незламний. Харківському університету імені Каразіна – 220 років // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 18 січ. (№ 12). – С. 6.

202. **Салімонович Л.** Хто-хто в рукавичці живе? Міністерство освіти та науки продовжує об'єднувати харківські виші під дахом більш рейтингових університетів / Л. Салімонович // *Україна молода*. – Київ, **2024**. – 28 лют. (№ 9). – С. 2.

Українська інженерно-педагогічна академія цього року, найвірогідніше, не набиратиме нових абітурієнтів. За наказом МОН цей виш потрапив до списку неперспективних і буде об'єднаний з Харківським національним університетом імені Василя Каразіна. Про рішення міністерства очільник Оксен Лісовий повідомив у фейсбуці. На його думку, в академії наразі забагато зайвих спеціальностей, що не відповідають її головному профілю – підготовці майстрів для професійно-технічних училищ. «Через брак ресурсів УПА не можерозвивати цей напрям повноцінно, що призводить, зокрема, і до впровадження непрофільних спеціальностей, – вважає посадовець. – Приєднання до ХНУ дасть можливість академії сфокусуватися саме на

якісній підготовці фахівців, які надалі навчатимуть студентів українських профтехсах.

203. **3793** заклади освіти зазнали бомбардувань та обстрілів, із них 365 повністю зруйновано // *Голос України*. – Київ, **2025**. – 15 січ. (№ 9). – С. 5.

Станом на 05.01.25.

204. **У Поліському** університеті створено цифровий хаб / пресслужба Поліського національного університету // *Освіта і суспільство*. – Київ, **2024**. – № 12 (81), груд. – С. 6.

У межах виконання угоди з Європейською Комісією щодо створення та забезпечення функціонування Поліського цифрового інноваційного хабу 12 грудня в Поліському національному університеті відбулося урочисте відкриття POLIDIH (Polissia Digital Innovation Hub). В рамках виконання угоди з Європейською Комісією щодо створення та забезпечення функціонування Поліського цифрового інноваційного хабу POLIDIH (Polissia Digital Innovation Hub) 12 грудня 2024 року в Поліському національному університеті відбулося урочисте відкриття POLIDIH. Єдиний в регіоні цифровий інноваційний хаб POLIDIH, діяльність якого розповсюджуватиметься на всю північну частину України, допомагатиме підприємствам малого і середнього бізнесу, установам і організаціям державного сектору, територіальним громадам на шляху вирішення цифрових проблем і зростання конкурентоспроможності.

Освіта за кордоном. Закордонний досвід з питань вищої освіти

205. **Бідюк Д.** Організаційні засади професійного розвитку педагогів-хореографів у США / Д. Бідюк // *Порівняльна професійна педагогіка*. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 98–107.

206. **Бідюк Н.** Американські підходи до розвитку освітніх програм з педагогічної терапії / Н. Бідюк // *Порівняльна професійна педагогіка*. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 7–14.

207. **Ван Чжен.** Професійна підготовка майбутніх викладачів хореографії до використання імерсивних технологій в КНР / Ван Чжен // *Молодь і ринок*. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 152–156.

208. **Власенко В.** Освіта та наукова діяльність у середовищі української політичної еміграції в Румунії (1920–1940) / В. Власенко, Н. Лобко // Емінак. – Миколаїв, **2024**. – № 3 (47), лип. – верес. – С. 240–252.

209. **Воєвода А.** Дуальне навчання в педагогічній освіті Ізраїлю / А. Воєвода // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 57–65.

210. **Зорочкіна Т.** Підготовка майбутніх учителів початкової школи у закладах вищої освіти країн Європи / Т. Зорочкіна // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 18–23.

211. **Макогончук Н.** Використання досвіду Великої Британії в процесі реформування вищої професійної та педагогічної освіти України / Н. Макогончук, О. Калмиков, О. Скоренок // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 134–142.

212. **Мойсієнко О.** Промоція закладів вищої освіти Польщі: європейські підходи та практики / О. Мойсієнко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 156–162.

213. **Мукан Н.** Теоретичні основи професійної підготовки магістрів з музичної терапії у США / Н. Мукан, Шаньїнь Лі // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 41–48.

214. **Нижник Т.** Досвід впровадження тьюторингу в інклюзивній освіті у вищих навчальних закладах Європи та США / Т. Нижник // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 7. – С. 57–62.

215. **Перший** український освітній хаб запрацював у США // Голос України. – Київ, **2025**. – 15 січ. (№ 9). – С. 4.

"Задля того, щоб українці у США відчували постійний зв'язок з Україною, з літа 2024 року для них запрацював у дистанційному режимі Український освітній хаб, а відтепер – і в очному форматі в Чикаго".

216. **Подлевська Н.** Генезис становлення поняття соціокультурної компетентності як педагогічної проблеми в Україні та Польщі / Н. Подлевська,

М. Коваль // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – С. 86–92.

217. **Подоляк М.** Сучасний стан викладання професійно-орієнтованої іноземної мови на ветеринарних програмах у країнах Європи, Північної та Південної Америки / М. Подоляк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 86–95.

218. **Шунков В.** Міжпрофесійна освіта фармацевтів в університетах Великої Британії / В. Шунков // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 114–122.

219. **Шунков В.** Ретроспектива розвитку фармацевтичної освіти у Великій Британії / В. Шунков // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – С. 101–109.

220. **Grynyov R.** "Technology of landscaping educational institutions" project as a basis for environmental education of physics teachers during their fundamental training: Israeli experience / R. Grynyov // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – Р. 123–133.

Технологія озеленення навчальних закладів» як основа екологічної освіти вчителя фізики під час фундаментальної підготовки: Ізраїльський досвід.

221. **Baranovska L.** Legislative support for higher education in Australia / L. Baranovska, N. Zhuravel // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – Р. 28–36.

Стаття присвячена аналізу законодавчого супроводу вищої освіти Австралії та її порівнянню з освітнім законодавством України.

222. **Istomina K.** Tendencies of higher education development: European perspective / K. Istomina // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – Р. 70–75.

Тенденції розвитку вищої освіти: європейська перспектива.

223. **Kostenko I.** Optimizing the educational process through digital resources: exploring British innovations to enhance education quality / I. Kostenko // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Харків, **2023**. – Вип. 46. – С. 447–463.

Оптимізація освітнього процесу через цифрові ресурси: вивчення британських інновацій для підвищення якості освіти.

224. **Martynyuk O.** Introducing active language learning techniques into a virtual classroom: reflection on the American practices / O. Martynyuk, O. Orlovska // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – Р. 44–52.

Впровадження технік активного вивчення мови у віртуальному класі: рефлексія на американські практики.

225. **Petrova S.** Comparative analysis of Ukrainian and German higher education systems: exploring contrasts and potential collaborative endeavors in professional pedagogy / S. Petrova // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – Р. 117–131.

Представлено комплексний порівняльний аналіз української та німецької систем вищої освіти, розглянуто їх відмінні риси та потенціал співпраці у сфері професійної педагогіки.

226. **Terenko O.** Conceptual ideas and guidelines of North American model of adult education / O. Terenko // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – Р. 24–31.

Концептуальні ідеї та орієнтири північноамериканської моделі освіти дорослих.

227. **Yevtushenko N.** Using experience of professional improvement of Polish teachers of science and mathematics in postgraduate pedagogical education of Ukraine / N. Yevtushenko // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – Р. 76–85.

Розглянуто особливості підвищення кваліфікації польських вчителів як однієї з умов їх професійного просування і здобуття професійних ступенів.

Бібліотечна освіта

228. **Комова М. В.** Сучасні тенденції в освіті з бібліотекознавства та інформаційних наук: закордонний досвід / М. В. Комова, Д. М. Драпалюк // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2024**. – Вип. 65. – С. 143–157.

229. **Komova M.** Digital and socio-demographic aspects of the dissemination of library and information science education / M. Komova, D. Drapaliuk // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – Київ, **2024.** – Т. 20, № 2. – С. 50–59.

Цифрові та соціально-демографічні аспекти поширення бібліотечно-інформаційної освіти.

230. **Maslak V.** Modern trends in the training of library and information specialists / V. Maslak, S. Fedorenko, L. Butko // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – Київ, **2024.** – Т. 20, № 2. – С. 8–19.

Сучасні тенденції підготовки бібліотечно-інформаційних фахівців.

Вища військова освіта

231. **Галус О.** Особливості використання змішаного навчання майбутніх офіцерів в умовах інформаційного середовища / О. Галус, Б. Крищук, Н. Сівак // *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки.* – Черкаси, **2024.** – Вип. 2. – С. 44–50.

232. **Дубровська О.** Результати формувального етапу педагогічного експерименту діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів - фахівців фізичної підготовки і спорту / О. Дубровська // *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки.* – Черкаси, **2024.** – Вип. 1. – С. 65–81.

233. **Єргідзей К.** Основні виклики і тенденції розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності сучасних офіцерів / К. Єргідзей, Ю. Розумовська // *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих.* – Переяслав, **2024.** – С. 190–197.

234. **Компонентний** склад тіла курсантів в умовах освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі / С. В. Бабак, І. О. Заїчко, О. М. Ярмак, К. В. Бабак // *Вісник Національного університету оборони України.* – Київ, **2024.** – № 6 (82). – С. 7–18.

235. **Мамчур С.** Емоційний інтелект у контексті професійної діяльності науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів

/ С. Мамчур // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 50–55.

236. **Обґрунтування** необхідності підготовки фахівців за спеціалізацією "Розвідувальне забезпечення виконання завдань підрозділами НГУ" спеціальності 254 Забезпечення військ (сил) / М. Медвідь, А. Плаксін, А. Данилевський, О. Ткаченко, В. Мальцев, А. Курбатов // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 58–65.

237. **Оржешко Д.** Тренінгова програма оптимізації мілітарного самоприйняття курсантів військової академії / Д. Оржешко // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 3/4 (33). – С. 63–75.

238. **Шаршаткін Д.** Структура, критерії та показники професійної компетентності офіцерів-фахівців з організації розвідувально-інформаційної роботи / Д. Шаршаткін // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 8. – С. 102–107.

239. **Шмідт Т.** Педагогічні умови формування міжкультурної компетентності у майбутніх військових фахівців у процесі іншомовної підготовки у вищих військових навчальних закладах / Т. Шмідт // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 55–61.

240. **Burtovy R.** Diagnostics of the development of information and digital competence of future officers / R. Burtovy // Фізико-математична освіта. – Суми, **2024**. – Т. 39, № 4. – С. 14–19.

Вища медична освіта

241. **Актуальність** здоров'язбережувальної компетентності майбутніх тренерів з виду спорту / А. Єфременко, Я. Крайник, Т. Федорина, В. Петренко, В. Фоменко, В. Казак // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 8. – С. 20–26.

242. **Бойко В. І.** Особливості навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти чотирикровою моделі надання

допоміжних засобів / В. І. Бойко, Д. В. Попович, У. П. Гевко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 20–26.

243. **Венгринович Н. Р.** Типові помилки студентів-медиків у вимові англійських медичних термінів: причини їх виникнення та шляхи усунення / Н. Р. Венгринович // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 126–133.

244. **Гаврищак І. І.** Словник Білецького-Носенка як джерело української медичної термінології / І. І. Гаврищак, О. Я. Проців // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 27–31.

245. **Гнатенко Т.** Інтеграція інноваційних технологій у фармацевтичну освіту: перспективи та виклики / Т. Гнатенко, Н. Лисенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 2. – С. 112–117.

246. **Гриджук Т. І.** Сучасні тенденції викладання вибіркової дисципліни "Актуальні питання гематології та трансфузіології" студентам 6 курсу медичного факультету / Т. І. Гриджук, Т. В. Мергель, О. Р. Сарапук // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 28–33.

247. **Гудима А. А.** Досвід використання симуляційних методів навчання з імплементацією сучасних клінічних протоколів для здобувачів вищої освіти за спеціальностями "Медицина" і "Медсестринство" / А. А. Гудима, Р. М. Ляхович, Я. М. Кіцак // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 102–108.

248. **Демидчук А. С.** Специфіка викладання у медичних закладах вищої освіти в дистанційному форматі / А. С. Демидчук, С. М. Шамало // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 32–37.

249. **Досвід** впровадження нової дисципліни "Методологія біоаналітичних досліджень" у підготовку майбутніх магістрів фармації / Л. С. Логойда, Л. С. Криськів, К. Є. Пелешок, М. М. Горин // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 15–19.

250. **Ісаєва О.** Гуманістична спрямованість освітнього процесу студентів-медиків / О. Ісаєва, М. Шумило // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 12–15.

251. **Ісаєва О.** Розвиток гуманітарних цінностей професійної культури у студентів-медиків / О. Ісаєва, Г. Шайнер // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – С. 23–26.

252. **Кондаурова А. Ю.** Особливості викладання дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія" в медичному закладі вищої освіти під час воєнного стану / А. Ю. Кондаурова, А. С. Демидчук // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 39–45.

253. **Креативні** підходи до навчально-педагогічного процесу на кафедрі анатомії людини Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України / А. М. Пришляк, Б. Я. Ремінецький, С. І. Яворська, А. В. Гантімуров // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 38–43.

254. **Кубарєва І.** Демо-день у КАУ / І. Кубарєва // Світ. – Київ, **2025**. – Січ. (№ 2). – С. 3.

Підвищення зносостійкості деталей, моніторинг самопочуття пацієнтів, скринінг ПТСР. Ці та інші завдання ставлять перед собою творці академічних стартапів. У Київському академічному університеті випускники Акселераційної програми Academ.City продемонстрували проекти стартапів, які поставили за мету розв'язати актуальні завдання збереження здоров'я людей, переробити акумуляторні батареї для «зеленого переходу», створити «розумні» матеріали для комунальних підприємств тощо.

255. **Мартинюк Л. П.** Моніторинг оновлень навчального контенту освітньо-професійної програми "Лікувальна справа" на 2023–2024 навчальний рік / Л. П. Мартинюк, О. М. Олещук, Л. Я. Федонюк // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 53–59.

256. **Мурзіна О.** Модель формування медіакомпетентності майбутніх лікарів у процесі доклінічної професійної підготовки в медичному університеті / О. Мурзіна // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 112–117.

257. **Науковий** аналітичний пошук дослідження проблем поширення гострих респіраторних захворювань, грипу та COVID-19 / В. О. Паничев, А. С. Сверстюк, О. М. Кучвара, О. А. Багрій-Заяць, З. В. Майхрук // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – Київ ; Тернопіль, **2024**. – № 3 (101). – С. 64–70.

258. **Об'єктивний** структурований клінічний іспит як індикатор практичної підготовки здобувачів вищої освіти / М. М. Корда, А. Г. Шульгай, А. І. Машталір, В. Б. Радчук // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 10–15.

259. **Організація** навчального процесу на кафедрі хірургічної стоматології Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України в умовах воєнного стану / Я. П. Нагірний, Н. О. Твердохліб, І. В. Стефанів, О. О. Кулянда // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 60–65.

260. **Особливості** практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю стоматологія у сучасних умовах / М. В. Єрмолаєва, О. А. Удод, С. І. Драмарецька, Н. Г. Мікрюкова, О. Б. Роман // Вісник проблем біології і медицини. – Полтава, **2024**. – Вип. 3 (174). – С. 217–221.

261. **Паласюк Б. М.** Впровадження освітньо-професійної програми "Менеджмент охорони здоров'я" в Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України і її методичні аспекти / Б. М. Паласюк // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – Київ ; Тернопіль, **2024**. – № 3 (101). – С. 59–63.

262. **Паласюк Б. М.** Професійна підготовка медичних фізиків у світі: досвід Австрії / Б. М. Паласюк, М. І. Паласюк // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 66–70.

263. **Посохова К. А.** Становлення та напрями розвитку Навчально-наукового інституту фармакології, гігієни та медичної біохімії імені М. П. Скакуна / К. А. Посохова, О. І. Острівка, І. П. Кузьмак // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 77–82.

264. **Провідні** методологічні підходи розвитку профільної природничо-наукової освіти майбутніх фахівців промислової фармації / Ю. Бойчук, П. Омельченко, О. Мірошніченко, І. Бурлака // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 51–56

265. **Руденко Є. В.** Особливості психічних розладів в Україні: історичні передумови їх виникнення та сучасний стан (огляд літератури) / Є. В. Руденко, П. Б. Антоненко, К. О. Антоненко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 83–90.

266. **Седінкін В. А.** Психосоматичні ризики у суб'єктів навчання за спеціальністю "Анестезіологія" / В. А. Седінкін, О. М. Клигуненко, Ю. О. Площенко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 120–125.

267. **Смоляр І.** Результати діагностики складових комунікативної компетентності майбутніх фізичних терапевтів / І. Смоляр, О. Б. Лазарева // Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 176–181.

268. **Собченко Т.** Неперервне професійне зростання майбутніх офіцерів як психолого-педагогічна проблема / Т. Собченко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 55–58.

269. **Університетські** клініки дозволять студентам-медикам поєднати наукові та практичні знання // Голос України. – Київ, **2024**. – 14 груд. (№ 189). – С. 7.

270. **Шинкар О. В.** Зміна оцінки важливості універсальних компетенцій випускниками медичного закладу вищої освіти. Повторне дослідження через 14 років / О. В. Шинкар // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – Київ ; Тернопіль, **2024**. – № 2 (100). – С. 90–95.

271. **Dovgalyuk A. I.** Educating future healthcare professionals: teaching the elective course "Cell technologies in medicine" / A. I. Dovgalyuk, Z. M. Nebesna, O. S. Redko // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 97–101.

272. **Hantimurova N.** Formation of ukrainian language competence as part of foreign students" professional training in medical universities of Ukraine

/ N. Hantimurova // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – Р. 158–163.

Формування україномовної компетенції у складі професійної підготовки іноземних студентів у медичних ВНЗ України.

273. **Oleshchuk O. M.** Accreditation expertise of the "General Medicine" training program for the specialty 222 "Medicine" of the second (master's) level of higher education at Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine / O. M. Oleshchuk, L. Y. Fedoniuk, T. I. Khvalyboha // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 5–14.

274. **Savaryn T. V.** Linguistic and didactic basis for the development of future doctors" speaking competency / T. V. Savaryn, M. Y. Kichula, K. Y. Peleshok // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 88–94.

275. **Yelahina N. I.** Enhancing proficiency in medical English: the significance of international fellowships for medical students / N. I. Yelahina // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 134–139.

276. **Yelahina N. I.** Project-based learning as a means of developing speaking skills of medical students / N. I. Yelahina // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 3 (105). – С. 82–87.

Вища мистецька освіта

277. **Кадуріна А. О.** Трансформації в викладанні дисципліни "Ландшафтна графіка та моделювання". Від теорії до практики / А. О. Кадуріна // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 203–207.

278. **Клочко Д.** Тоталітаризм між рядками історії українського мистецтва. / Д. Клочко // Локальна історія : журнал про минуле і сучасне. – Львів, **2024**. – № 7 (69). – С. 18–21.

279. **Колісник-Гуменюк Ю.** Інноваційні засади та модернізація професійної підготовки у вищій художньо-педагогічній освіті / Ю. Колісник-Гуменюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 7–12.

280. **Мимрик М.** Герменевтичний контекст музичної комунікації в інструментально-виконавській підготовці студентів мистецьких спеціальностей / М. Мимрик // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 226–235.

281. **Паньок Т.** Колірна виразність як особливість системного живописного мислення майбутніх фахівців образотворчого мистецтва під час професійної підготовки в педагогічному університеті / Т. Паньок, Д. Чаус // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 62–68.

282. **Паньок Т.** Професійне становлення майбутніх педагогів образотворчого мистецтва в процесі художньо-педагогічної підготовки / Т. Паньок, М. Обужована, М. Квітка // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – С. 7–12.

283. **Смоляр І.** Результати діагностики складових комунікативної компетентності майбутніх фізичних терапевтів / І. Смоляр, О. Б. Лазарева // Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 176–181.

284. **Ступак О.** Формування цифрової компетентності майбутніх дизайнерів: від теорії до практичного впровадження / О. Ступак // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 3. – С. 257–262.

Економічна освіта

285. **Гончар Л.** Виробнича практична підготовка як чинник формування професійної компетентності майбутніх економістів / Л. Гончар, С. Головка // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 71–80.

286. **Десятов Т.** Вплив вищої освіти на розвиток економіки в Україні та країнах ЄС / Т. Десятов // Вісник Черкаського національного університету імені

Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024**. – Вип. 1. – С. 42–50.

287. **Провідні** методологічні підходи розвитку профільної природничо-наукової освіти майбутніх фахівців промислової фармації / Ю. Бойчук, П. Омельченко, О. Мірошніченко, І. Бурлака // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 51–56.

Педагогічна освіта

288. **Атрощенко Т.** Психолого-педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інтерактивних технологій / Т. Атрощенко, О. Бобирева // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – С. 40–44.

289. **Ашиток Н.** Формування творчої особистості майбутнього педагога в закладах вищої освіти / Н. Ашиток // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 46–50.

290. **Базиченко В. В.** Професійна компетентність викладача-філолога в контексті нових підходів та інформаційних технологій як запорука якісної підготовки здобувачів освіти / В. В. Базиченко // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 154–158.

291. **Балашенко І. В.** Методичні координати проблематики підвищення ефективності управління освітнім процесом закладу фахової передвищої освіти у ракурсі компетентнісного підходу / І. В. Балашенко, Т. В. Бондаренко // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 6–11.

292. **Варецька О.** Вектори професійного розвитку педагогів в умовах цифровізації: післядипломна освіта / О. Варецька, О. Хаустова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 57–63.

293. **Вітвіцький В.** Особливості формування національної і громадянської ідентичності під час дистанційного і змішаного навчання у педагогічному університеті / В. Вітвіцький // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 148–152.

294. **Коваленко О.** Науково-дослідна лабораторія в освітній системі підготовки педагогічних кадрів / О. Коваленко, А. Ємець // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 3 (115). – С. 24–28.

295. **Кузнєцова Н. В.** Сучасні підходи до формування методичної компетентності майбутніх педагогів / Н. В. Кузнєцова // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 241–243.

296. **Кулик О.** Дослідницькі завдання як складник формування академічної (наукової) культури здобувачів вищої освіти / О. Кулик, Н. Сердюк // Теоретична і дидактична філологія. Педагогіка. Філологія. – Переяслав, **2024**. – Вип. 37. – С. 31–42.

297. **Лазаренко Н.** Моніторинг забезпечення якості професійної освіти педагогів в контексті євроінтеграції / Н. Лазаренко, І. Візнюк // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2023**. – Т. 13, вип. 1. – С. 11–19.

298. **Московчук Л.** Пріоритетні напрями підвищення якості практичної підготовки майбутніх вчителів початкової школи / Л. Московчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 50–56.

299. **Піддячий В.** Готовність науково-педагогічних працівників до створення проєктної команди / В. Піддячий // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – С. 75–80.

300. **Пономарьова Г.** Формування екологічної свідомості здобувачів вищої педагогічної освіти в умовах освітнього процесу / Г. Пономарьова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 7.

301. **Попова Г.** Підготовка до управлінської діяльності майбутніх менеджерів у закладі вищої освіти / Г. Попова, В. Гапанович // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 99–108.

302. **Попова Г.** Підготовка майбутніх магістрів менеджменту в сучасних закладах вищої освіти / Г. Попова, Г. Кульбака // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 91–98.

303. **Рищак Н. І.** Професійна компетентність педагога в контексті тенденцій розвитку освіти / Н. І. Рищак // Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Одес. облдержадмін., КЗВО "Одес. акад. неперерв. освіти Одес. облради" [та ін. ; за заг. ред. В. В. Ягоднікової]. – Одеса, **2023**. – С. 281–284.

304. **Самойленко О.** Педагогічні умови формування soft skills у майбутніх педагогів у процесі професійно-педагогічної підготовки / О. Самойленко, І. Брюховецька, Т. Штайнер // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 10 (230), жовт. – С. 56–60.

305. **Сахно А.** Розвиток вищої педагогічної освіти України на початку ХХІ ст. / А. Сахно, Н. Самойленко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 424–429.

306. **Саяпіна С.** Формування дослідницької компетентності майбутніх викладачів у закладі вищої освіти / С. Саяпіна, Н. Кривошея, Д. Кривошея // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 7–16.

307. **Седінкін В. А.** Психосоматичні ризики у суб'єктів навчання за спеціальністю "Анестезіологія" / В. А. Седінкін, О. М. Клигуненко, Ю. О. Площенко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 2 (104). – С. 120–125.

308. **Ткаченко Л.** Історія успіху / Л. Ткаченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 11 (80), листоп. – С. 15–17.

Кафедра позашкільної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – єдина в Україні з професійної підготовки педагогів позашкільної освіти. Її заснування стало історичною місією університету. Архівні дані Київського педагогічного інституту (УДУ імені Михайла Драгоманова) свідчать, що на початку ХХ ст. в університеті функціонував позашкільний відділ. Діяльність кафедри позашкільної освіти пов'язана з функціонуванням цієї сфери як окремого складника системи освіти, діяльністю закладів позашкільної освіти і значною потребою у підготовці майбутніх педагогів позашкільної освіти.

309. **Топольник Я.** Роль цифрових технологій у формуванні самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи / Я. Топольник, Айїн Цзянь // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 2 (106). – С. 25–32.

310. **Yevtushenko N.** Use of distance and blended education technologies in the organization of improving the qualifications of teachers in postgraduate education of Ukraine / N. Yevtushenko // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 9 (229), верес. – Р. 32–37.

Використання технологій дистанційної та змішаної освіти в організації підвищення кваліфікації педагогічних кадрів післядипломної освіти України.

Фахова вища філологічна освіта

311. **Андрєєва М.** Роль штучного інтелекту у вивченні іноземної мови студентами закладів вищої освіти / М. Андрєєва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 12 (232), груд. – С. 142–147.

312. **Дадак Д.** Можливості технології ситуаційного навчання у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів іноземної мови / Д. Дадак // Сучасна освіта. – Переяслав, **2024**. – С. 180–184.

313. **Довгань Л.** Розвиток навичок врегулювання конфліктів у студентів-філологів у сучасних закладах вищої освіти / Л. Довгань // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 11 (231), листоп. – С. 106–110.

314. **Касаткін О.** Вплив інформаційних технологій на сучасну літературну освіту України / О. Касаткін // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 217–226.

315. **Клочек Г.** Камо грядеши? Роздуми про сучасну мовно-літературну освіту / Г. Клочек // Українська літературна газета. – Вишгород, **2024**. – Груд. (№ 12). – С. 1, 10–11.

Постійне реформування тримає освітню галузь в ентропійному (хаотичному, недоорганізованому) стані. Зрозуміло, що кінцева результативність такої галузі є низькою. До всього сказаного треба додати, що вчитель, перебуваючи в процесі постійного і дуже частопозбавленого здорового глузду реформування своєї галузі, приречений на професійне самовигорання. Зараз, коли стрімко актуалізується проблема повернення на Батьківщину мільйонів українців, які були змушені покинути її з початком війни, варто прислухатися до відомого висловлювання Гольди Меїр: « Якщо ви захочете побудувати країну, в яку будуть повертатися сини і доньки (...), то зробіть всього лише два кроки: 1) прирівняйте корупцію до зради Батьківщини, а корупціонерів до зрадників аж до сьомого коліна; 2) зробіть три професії найбільш високооплачуваними та престижним. Це військові, лікарі та вчителі».

316. **Лаврінець О. Я.** Активні та пасивні конструкції в мовній практиці студентів-філологів закладів вищої освіти України / О. Я. Лаврінець // Українська мова. – Київ, **2024**. – № 3 (91). – С. 58–75.

317. **Майєр Н.** Модель формування креативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов і культур / Н. Майєр // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – С. 47–52.

318. **Попова О. В.** Економіко-правові документи в академічній сфері: синергізм перекладу (на матеріалі англійської, китайської та української мов) / О. В. Попова // Мова. – Одеса, **2024**. – № 41. – С. 28–37.

319. **Садовець О.** Практика поєднання мікрОВикладання та студентського коучингу у підготовці майбутніх учителів англійської мови: аналіз досвіду Індонезії / О. Садовець // Порівняльна професійна педагогіка. – Київ ; Хмельницький, **2024**. – Т. 14, вип. 1. – С. 88–97.

320. **Синекоп О.** Хмарини слів у навчанні майбутніх ІТ фахівців англійської мови професійного спрямування: аудіювання, говоріння, читання, письмо / О. Синекоп // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024.** – Т. 12, № 1. – С. 69–74.

321. **Танана С.** Особливості застосування цифрових додатків і платформ у викладанні іноземних мов у закладах вищої освіти / С. Танана // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024.** – С 457–463.

322. **Чернюк А.** Інтерактивні стратегії формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей засобами інформаційно-комунікаційних технологій / А. Чернюк // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024.** – Т. 12, № 8. – С. 96–101.

323. **Enhancing els students" language proficiency through spaced repetition** / Y. Kryukova, N. Yamshynska, N. Kutsenok, I. Meleshko // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024.** – Т. 12, № 8. – Р. 34–41.

Юридична освіта

324. **Бабенко К.** Професійна англійська підготовка студентів юридичного факультету / К. Бабенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2024.** – Вип. 1. – С. 115–120.

325. **Васюк О.** Педагогічні умови формування навчально-пізнавальної компетентності майбутніх фахівців у сфері права / О. Васюк, Л. Маценко, М. Васюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024.** – № 7/8 (227/228), лип. – серп. – С. 53–57.

326. **Горінов П.** Майбутнє юридичної освіти: виклики, можливості та перспективи / П. Горінов // Юридичний вісник України. – Київ, **2025.** – 16–31 січ. (№ 3). – С. 18–21.